

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Dynamický Loewensteinský ergoterapeutický kognitivní test u osob se získaným poškozením mozku v produktivním věku.

Autor práce: Bc. Michaela Křelinová

1. Přehlednost a členění práce

Teoretická část diplomové práce je standardně členěna na úvod a 5 kapitol. Jednotlivé kapitoly i jejich obsah je vzhledem k tématu a cílům práce nevhodně zařazen a zpracován. Abstrakt neobsahuje všechny náležitosti (výsledky, závěry). Z celkového rozsahu teoretické práce (29 stran) tvoří podstatnou část informace, které se netýkají tématu a cíle práce (tj. Diagnostika kognitivních funkcí v ergoterapii a její specifika, DLOTCA, Překlad a kulturní adaptace standardizovaných testů). Zcela chybí kapitola o testu DLOTCA, který v praktické části používá (to, co uvádí v praktické části práce je v podstatě opis manuálu testu!). Dále chybí ucelená kapitola o poruchách kognitivních funkcí u pacientů po CMP a TBI. Název kapitoly 4 je neúplný – patologické změny čeho? Podkapitoly o rozsahu jedné odstavce nemají velký smysl (kapitola 4.5).

Uplatnění ergoterapeuta v oblasti kognitivních funkcí je nedostatečně zpracované, tvoří necelou 1 stranu. Přitom se jedná o magisterskou diplomovou práci v oboru ergoterapie.

Důležitá kapitola o diagnostice kognitivních funkcí v ergoterapii má rozsah 1,5 strany. Tuto kapitolu vůbec neuvádí, pouze vyjmenovává mix neuropsychologických a screeningových testů kognitivních funkcí. Chybí informace proč je zařazuje, kdy a kde se používají.

Praktickou část tvoří výzkum, kde studentka hodnotí využitelnost testu DLOTCA u pacientů po CMP a TBI.

2. Formální náležitosti práce

Rozsah diplomové práce je 67 stran psaného textu, 20 příloh o rozsahu 20 stran. Praktická část práce o rozsahu 36 stran však obsahuje kopii manuálu použitého testu DLOTCA, která tvoří celkem 14 stran. Celá přílohová část je také kopie manuálu testu. Studentka tak nedodržuje základní etická pravidla publikování! Rozsah diplomové práce je tedy nedostačující.

Seznam literatury obsahuje celkem 83 záznamů. Vzhledem k tématu však chybí relevantní monografie autorky testu DLOTCA, Noomi Katz a hlavně studie, které aplikují tento test u různých cílových skupin. Dále chybí odkazy na studie o psychometrických vlastnostech testu. Studentka také nedohledala studie o poruchách kognitivních funkcí u pacientů po CMP a TBI, které měla použít v teoretické i praktické části práce. Citační norma není dodržena ani v textu práce. Některé odkazy v textu práce neuvádí v seznamu literatury (např. strana 10, 28). Grafické zpracování je průměrné, údaje v grafech i tabulkách jsou rozostřené. Grafy, které popisují výzkumný vzorek neobsahují všechny náležitosti. Tabulka č. 1 neobsahuje zdroj. V textu místy nesprávně používá zkratky, které buď nevysvětluje, nebo například uvádí zkratkou v textu název města. V praktické části je místy nejednotná velikost písma. Text obsahuje také řadu překlepů.

3. Cíl práce

Hlavní cíl práce je hodnocení využitelnosti pracovní verze překladu DLOTCA do českého jazyka pro testování kognitivních funkcí osob v produktivním věku. Cíl je vymezen na začátku praktické části. Formulace cíle je vzhledem k obsahu praktické části nepřesná. Práce se nezaměřuje pouze na ověření využitelnosti překladu manuálu do českého jazyka. Také není jasné zaměření pouze na osoby v produktivním věku.

4. Přehled problematiky

Předkládaná práce představuje zpracování základní literatury, která se zabývá kognitivními funkcemi (Kulišťák, Plháková) a anatomií mozku a klasifikací CMP a TBI (Pfeiffer, Ambler, Lippert-Grünerová). Text je slabý z hlediska využívání relevantních zdrojů - chybí základní práce autorky testu DLOTCA, studie o aplikaci tohoto testu, validizační studie, studie o poruchách kognitivních funkcí u pacientů po CMP a TBI, studie o adaptaci a překladu standardizovaných testů kognitivních funkcí či kulturní aspekty adaptace testů.

Zajímavá a z hlediska tématu odpovídající by mohly být kapitoly 4.4 nebo 5. Uvádí zde některé zdroje ale chybí jejich souhrnné kritické zhodnocení.

5. Metodologie diplomové práce

Výzkum má kvantitativní charakter. Metodologie neobsahuje všechny náležitosti a argumentaci. Chybí uvedení způsobu výběru výzkumného vzorku, etická hlediska, argumentace jednotlivých částí metodologie.

Hlavní technikou sběru dat je standardizovaný test DLOTCA. Studentka testovala tímto testem celkem 70 osob. Jde o rozsáhlý výzkumný soubor rozdělen do tří skupin: zdravé osoby, osoby s CMP a osoby s TBI.

Formulace cíle práce je vzhledem k obsahu nepřesná. Formulace hypotézy 2 je neúplná. Chybí uvedení skupiny, se kterou pacienty s CMP srovnává. Až z tabulky ve výsledcích je uvedeno, že jde o srovnání se zdravými osobami. V práci dále nikde neuvádí proč srovnává skupinu zdravých osob s osobami s CMP a už se nezabývá srovnání zdravých osob s pacienty po TBI. Celkově formulace hypotéz není nikde podložena argumentací z nastudované literatury (např. proč mají pacienti s CMP selhávat jen v některých subtestech DLOTCA ve srovnání se zdravými osobami? Proč pacienti s TBI mají selhávat ve všech subtestech DLOTCA ve srovnání s pacienty s CMP?)

6. Přínos pro praxi

Téma práce je zajímavé, aktuální a v oboru ergoterapie v České republice málo zpracované. Studentka v něm mohla využít své zkušenosti z vyšetření kognitivních funkcí. Práce však není zpracována na odborné úrovni a chybí důležité informace z rešerší, proto je její přínos pro praxi minimální.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Studentka dohledala a zpracovala základní literaturu k problematice kognitivních funkcí a onemocnění CMP a TBI. Literaturu k diagnostice, rehabilitaci kognitivních funkcí a studie k testu DLOTCA nejsou v diplomové práci zpracované.

Manuál testu studentka nastudovala a tyto znalosti pak využila v praktické části, kde testovala velký soubor osob (celkem 70).

8. Výsledky a jejich analýza

V kapitole výsledky studentka uvádí výsledky hodnocení českého překladu manuálu testu DLOTCA, výsledky v testu v jednotlivých skupinách a hodnocení hypotéz. Studentka prezentuje výsledky testování v tabulkách a grafech. Kapitola Výsledky by zpřehlednilo uvádění domén testu nikoliv číselně, ale slovně.

Nepochopitelně slučuje výsledky testování v tabulce č. 2 ze všech skupin (tedy zdravých i nemocných). U hodnot mediace by měla uvést také median a modus.

Výsledky hodnocení českého překladu nejsou vztažené k žádným kritériím, není jasné na základě čeho postupovala v hodnocení českého překladu. Navrhované úpravy českého překladu tak nemohou být akceptovatelné. V literatuře z oboru psychologie, či speciální pedagogiky se používá pojem *vizuospaciální*, tedy týkající se prostorové představitosti a

prostorové orientace zrakem. Další návrh týkající se doplňování vět, volnějšího překladu manuálu, či změna instrukcí v subtestu je rovněž problematická.

Výsledky testování hypotéz jsou prezentovány velmi úsporně. Například hodnocení hypotézy 3 tvoří opis formulace hypotézy a 3 věty. Odstavec k použité statistické metodě je opis textu z předchozí hypotézy. Interpretačně nezávládnutá je také část diskuse k výsledkům.

9. Závěry a doporučení diplomové práce

Téměř v celém rozsahu diskuse (6 stran) studentka pouze kopíruje data z kapitoly Výsledky. Diskuse k výsledkům nedostačující. Diskuse k metodologii zcela chybí. Návrhy úpravy pracovní verze překladu jsou vzhledem k chybějícím kritériím nepřijatelné. V posuzování časového hlediska testování (další jiné parametry testování nezmiňuje) nesprávně srovnává standardizovaný test se skriningovými testy, kterých administrace je z povahy věci kratší. Závěr práce nesplňuje stanovený rozsah.

10. Aktuálnost práce

Téma předkládané práce je pro obor ergoterapie určitě zajímavé, byť ergoterapeuté v České republice standardizované testy v praxi příliš nepoužívají. I vzhledem k tomu, považuji výběr tématu za přínosný.

Závěr:

Studentka v mnohých částech práce nenaplnuje vědecko-výzkumný charakter diplomové práce. Proto práci k obhajobě nedoporučuji.

Hlavní nedostatky práce vidím v etické nedbalosti a chybějící rešeršní práci, absenci interpretací výsledků a reflexi k metodologii.

Návrh klasifikace diplomové práce: „nedostatečně“

V Praze 10.6. 2016

Mária Krivošíková, M.Sc.